

Okuma Günlüğü

MENU

Öyle Güzel Bir Yer ki (Murat Gülsoy)

13/11/2017 / h.topçuoğlu

Yazmayı olduğu kadar, “yazma” üzerine düşünmeyi de sevdiğini söyleyen bir yazarın kitabını okumaya başlayınca, kurgunun niteliği, ister istemez, kurmacanın ne’liğinden daha çok merakınızı celbedebiliyor! *(Yaşlı Yahudi gibi konuştum ama en uygun böyle anlatabilirdim.)*

kurgu...

Sınıfsal farklılığın dile yansımış hâliyle, kendini “antikacı” olarak değil, “eskici” olarak konumlandıran Kerem’in beş mekânda, toplam beş altı aylık zaman dilimine yayılmış yüzleşmelerini ritmik bir kurgunun içinde okuyorsunuz. Zaman akışındaki gelişle; “dükkada”, “motelde”, “parkta”, “hastanede” ve bu mekân vurgularına karşılık, tek eylemlilik içeren bölüm başlığıyla “yıkımda” yaşanır her bir şey... *(ayrıntılar yeni okurlarına...)* Bu, Kerem’in belirtilen zamana ait kilit anlarını içeren ve aynı zamanda bölüm başlıklarını da oluşturan orada bulunma halleri, aynı sırayla birbirini izleyerek akar. Öyle ki bir başlığın takibini yapıp sadece o başlıktaki sayfalara odaklandığınızda, kendi içinde bütünlüğü olan, bağımsız bir hikâye okumanız mümkün neredeyse. Aynı başlıklı bölümler, kaldığı noktadan başlarken, bir önceki bölümden cümleler de içeriyor. Bir an gözümde, matruşka gibi, büyük resimden diplere inen iç içe halkalar canlandı.

Bölümler o kadar bağımsız değil elbette... Beyaz bir kelebek gibi, güzelim “Hotel California” şarkısı gibi, farklı bölüm başlıklarındaki ortak akış öğeleri, Kerem’le birlikte okuru da bir sarkaca dahil ediyor.

Kurgunun bu parçalı görünümünün, Kerem’in hissettikleriyle bütünleşen yapısal bir karşılığı vardır:

“İç tutarlılığımı koruyamıyordum. Sürekli dağılan, sürekli parçalarına ayrılan, yok olan bir adam.”

Bu arada, “Hotel California” demişken... Şarkıdan bir dize, Öyle Güzel Bir Yer ki için ilham olmuş:

“Such a lovely place”

Benim, kitapla özdeşleştirdiğim dizeler farklı:

*“Any time of year
You can find it here”*

Kerem için o “any time”, daha çok, Lamartine’nin **“Göl”** şiirinde dile gelen ve bitmemesi istenen “an”dır, zaman orda dursun anları!... O an, liseli gençlik aşkıyla, yıllar sonra, yağmurlu bir mayıs akşamında karşılaşmanın sonrasında gelir. Tipik bir “mayıs sıkıntısı” sendromunun orta yerinde közlenen bir ateşin başlangıcı... Mayıs sıkıntısı kısmı da yıllar sonra, o akşam bir araya gelen, artık 45’i bulmuş eski lise grubu... Herkesin anlatacak bir hikâyesi vardır doğal olarak...

Öyle Güzel Bir Yer ki’yi aldığım gün, Murat Gülsoy’la yapılmış bir **röportajı** okudum. Zamanın ruhunun, romanın yazılış sürecinde nasıl etkili olduğunun güzel bir örneğini buldum orada. Zamanın durmasını isteyecek güzellikte romantik bir aşk sahnesi bu romanın çekirdeği iken, yazılma sürecinde, satırlara son yılların Türkiye’sine dair epeyce iz düşmüş. (Ayşe Kulin’in **Kördüğüm** romanında da benzer bir durum var gibi.) Zamanın ruhu sadece yazarının açık yüreklilikle belirttiği sınırdan kalmıyor, okuru da kendine çekiyor ve öyle olsa da olmasa da bir çok ayrıntıyı bir Türkiye alegorisi olarak başka türlü de okumaya başlıyorsunuz. Cınnet hâli, öldürme isteği ya da suçun ağırlığını hissetme gibi duygu durumları dahil...

fazladan birkaç not:

- Parkta gösteri yapan ve anlaşılmak için hiçbir dile gerek duymayan yabancı mim sanatçısı ile onu izleyenler arasında bulunan, "Dil benim evim." deyip Heidegger'e selam çakan ve bu nedenle dilinin olmadığı bir başka diyara göçemeyeceğini söyleyen sakallı yazar ve sakallı köpeği Kitmir üzerinde ayrıca durulmalı...
- Romanın bütünlüğü içinde iki nokta bana zorlama geldi: Maral'ın Ermeni oluşunu, Kerem'in kendisinden giderek uzaklaşan hâline bir gerekçe olarak anlaması... İnsanların giderek yaşanmaz bulduğu ülkeyi terk etme istekleri...
- Romanı filme çekmek isteyen olursa "soundtrack" sıkıntısı yok. Güzel bir liste kitaptan çıkıyor.
- Yaşlılar üzerine tematik bir çalışma düşünülürse, Öyle Güzel Bir Yer ki de bence göz atılması gereken kurmaca eserler hanesine yazılmalı. Küçük ama yüreğe dokunan değinilerle yaşlılığın her hâlini görmek mümkün kitapta: Bir adı olmasına karşın, adından daha kalıcı nitelemeyle Yaşlı Yahudi, alzheimer başlangıcındaki huysuz anne, hastanedeki yatağa bağlı yaşlı baba, mezatlık eşyaları dolayısıyla bir ölse diye gözünün içine bakılan yaşlı insanlar... Ve dahi, yaş 40'ı geçince, özellikle aynada çıplak haliyle yüz yüze geldiğinde, gençlikten uzaklaşmakta olduğunu derinden hisseden Kerem'in duyguları...

Murat Gülsoy kitapları, benim için, bir parça, kurgunun matematiği ve dolayısıyla "yazma" meselesi, bir parça metinler arasılık ve bir parça yaşantıların muhasebesidir. (**Baba Oğul ve Kutsal Roman için bir liste bile yapmıştım vakt-i zamanında:**) Öyle Güzel Bir Yer ki de aynı çerçevede yerini aldı. Bi parça da hüznün kaldı, romanın dokusundan...

derkenar:

1. Bazen benim de hissettiğimdir:

"Meselenin kaynağında ben vardım. Kendim. Özgür olduğumu sanıyordum ama bir kozanın içinde sıkışıp kalmıştım. Şu günlük yürüyüş bile, bir mahkûmun voltasından çok farklı değildi. Sadece mesafe değişiyordu."

2. Trabzon'da geçen çocukluğumun yarı özetini buldum birkaç cümlede: (olmayanın üstünü çizdim, olanı ekleyeyim: Ufukta deniz de vardı. Ha, şarap değil ama ham maddesine değmişim, bir şekilde: Üzüm çardağımızı unuttum!)

"Bir zamanlar annemin beyaz çarşafı yıkayıp astığı, benim koşmaca oynadığım, büyüdüğümde gizlice çıkıp şarap içtiğim, çocuksu derin düşüncelere daldığım, kuşları ve yıldızları seyrettiğim teras artık yoktu."

3. Ankara'da yeni bir başlangıç yaptığım anları yazsaydım, "Hotel California" şarkısının özel bir yeri mutlaka olurdu:

"This could be Heaven or this could be Hell"

Gerçekleşen, az biraz "hell"di o zamanlarda ama şarkı çok güzeldi ve hâlâ öyle :)

*** Murat Gülsoy, Öyle Güzel Bir Yer ki, Can Yay., Kasım 2017

Paylaşım:

Paylaş 76

Tweetle

Share

Share

İlgili

Fahrenheit 451 (Ray Bradbury)

Psikanalizin Baktığı Yerden
"Okumak ve Anlamak"-2

Kar, Kanarya ve Serçeler

CATEGORIES okuma keyfi

h.topçuoğlu

Bu fotoğrafın çekildiği anın içerdiği bütün ayrıntılara her daim varım: Duvarları kitaplarla kaplı bir gezgin mekânında, eğitimci meslektaşlarımla (profil olduğunu unutmamak lazım!) biraz hayattan, biraz hayallerden, biraz kitaplardan ve dahi eğitimden söz açabilmenin sade güzelliği...

ÖNCEKİ YAZI

Gecenin Gecesi (Hasan Ali Toptaş)

SONRAKİ YAZI

Handan (Halide Edip Adivar)

Bir Cevap Yazın

Yorum

İsim

YORUM GÖNDER

zamanın ruhu...

"Anonim bir yazarın bir notunu buldum. Kimse tanımadığı için bu yazarın adını verebilmem olanaksız. Notun tarihi 23 Ağustos 1939, yani İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasından bir hafta önce; şöyle yazılmış:

'Her şey bitti artık. Gerçekten bir yazar olsaydım, savaşı önleyebilmem gerekirdi.'

(Elias Canetti)

varsın naif olsun...

"Kendisi ne bitkibilimci, ne tarımbilimci ne de peyzaj mimarı; bu bahçedeki hiçbir şey de onun değil. Ama **sevdiği insanlarla birlikte burada yaşıyor ve bu toprağa etki edebilecek her şey onu yakından ilgilendiriyor.**"

(Amin Maalouf, Çivisi Çıkış Dünya)

yol haritası...

"Hiç kimse olmaya cesaret et Filipina. Hikâyeler orada başlar."

(Ece Temelkuran, Muz Sesleri)

son yazılar

Öğretmenlerin Okuma Sevgisinin Oluşmasına Katkısı Ne Kadar?

Handan (Halide Edip Adivar)

Öyle Güzel Bir Yer ki (Murat Gülsoy)

Gecenin Gecesi (Hasan Ali Toptaş)

Kördüğüm (Ayşe Kulin)

Tarla Kuşunun Sesi (Mustafa Kutlu)

Kitaplar, Fuarlar, Ufuklar...

İyilik Güzellik (Ece Temelkuran)

Başlangıç (Dan Brown)

Emrah Serbes ve Bir Ölümlü Kaza İtirafı

son yorumlar

FRP ve Kurmaca Metinler için h.topçuoğlu

FRP ve Kurmaca Metinler için Anonim

Başlangıç (Dan Brown) için h.topçuoğlu

Başlangıç (Dan Brown) için Özcan Güneş

Başlangıç (Dan Brown) için h.topçuoğlu

Başlangıç (Dan Brown) için Varol AKSOY

Başlangıç (Dan Brown) için h.topçuoğlu

Başlangıç (Dan Brown) için Adil ŞAHİN

Huzursuzluk (Zülfü Livaneli) için okuma günlüğü

Huzursuzluk (Zülfü Livaneli) için =+=

Ana sayfa | okuma keyfi | **Öyle Güzel Bir Yer ki (Murat Gülsoy)**